Marina Kiroudi, *Orthodoxer Religionsunterricht in Deutschland. Geschichte, Rahmenbedingungen, Perspektiven* (*Predarea religiei ortodoxe în Germania. Istorie, condiții cadru, perspective*), Paderborn: Brill Schöningh, 2021, 367 p., ISBN: 978-3-506-70478-8

Cartea Marinei Kiroudi reprezintă o ediție revizuită a tezei sale de doctorat, intitulate „Educația religioasă ortodoxă în școlile publice din Germania". Lucrarea a fost editată sub coordonarea academică a Prof. Dr. Hacik Rafi Gazer și acceptată de Facultatea de Filosofie și Departamentul de Teologie de la Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg în 2020. Este o cercetare de pionierat, atât prin tematică, cât și prin abordarea inovatoare a subiectului.

Autoarea este în prezent asistent de cercetare la Departamentul de Educație Religioasă, Educație Religioasă pentru Adulți și Omiletică, de la Universitatea din Bonn. Între 2003 și 2007 a fost membră a comisiei pentru curriculum-ul predării religiei ortodoxe în Bavaria, iar între 2008 și 2022 a activat ca și consultant ortodox și director adjunct al Centrului Ecumenic al Asociației Bisericilor Creştine din Germania.

Lucrarea oferă o descriere detaliată a predării religiei ortodoxe ca materie în școlile publice din Germania. Introducerea acestei discipline în patru dintre cele 16 land-uri ale Germaniei a fost precedată de un proces îndelungat de dezvoltare, care i-a marcat structura și i-a influențat conținutul. Istoria, evoluția și contextul actual al acesteia sunt strâns legate de dezvoltarea Bisericilor Ortodoxe existente pe teritoriul Germaniei. Autoarea identifică factorii care au modelat această situație, printre care migrarea creştinilor ortodocşi spre Germania începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, situația de diaspora a Bisericilor Ortodoxe pe teritoriul Germaniei și integrarea creștinilor ortodocși în țara de adopție, dar subliniază că identitatea religioasă ortodoxă nu poate fi redusă doar la aceste aspecte. Condițiile legale regăsite în Legea generală a învățământului public din Germania și în legislațiile regionale stabilesc cadrul general pentru educația religioasă în școlile publice. Aceste legi garantează dreptul și protecția educației religioase, asigurând în același timp cadrul pentru obiectivele educaționale ale predării religiei ortodoxe.

Scopul lucrării, conform autoarei, este de a prezenta o viziune globală asupra predării religiei ortodoxe în Germania, analizată din perspective istorice, juridice, educaționale și didactice, și de a examina contribuția acesteia la integrarea tinerelor generații de creștini ortodocși în societatea germană. Lucrarea explorează de asemenea principiile și factorii care influențează viața bisericească și educația religioasă ortodoxă în sistemul școlar german. Identificarea provocărilor și compararea asemănărilor și diferențelor între diferitele regiuni constituie elemente-cheie ale analizei, iar propunerile pentru îmbunătățirea calității predării

sunt fundamentate în acest context. De asemenea, formarea cadrelor didactice joacă un rol esențial în asigurarea unui învățământ religios de calitate. Având în vedere că mai mult de 2,5 milioane de creştini ortodocși trăiesc în Germania, într-o societate pluralistă, problema identității și formarea unui viitor comun este cu atât mai relevantă.

În capitolul I al lucrării, „Biserica Ortodoxă în Germania din secolul al XIX-lea până în prezent" e prezentată istoria migrării credincioșilor ortodocși din țările ortodoxe către Germania, înființarea parohiilor ortodoxe și a episcopiilor și colaborarea structurală dintre acestea și organizațiile precum KOKiD (Comisia Bisericilor Ortodoxe din Germania), între 1994 și 2010, respectiv OBKD (Conferința Episcopilor Ortodocși din Germania), începând cu anul 2000.

Autoarea prezintă în capitolul al II-lea, „Cadrul legal pentru predarea religiei ortodoxe în Germania", condițiile legale și reglementările care vizează predarea religiei ortodoxe în școlile publice din Germania.

Capitolul al III-lea, „Educația religioasă ortodoxă ca disciplină de studiu în fiecare stat federal al Republicii Federale Germania", analizează contextul istoric și evoluția predării religiei ortodoxe în Germania. De asemenea, se explorează coordonarea predării religiei ortodoxe de către Biserică prin organizațiile KOKiD și OBKD.

În capitolul al IV-lea, „Planurile de învățământ pentru religia ortodoxă în Germania", autoarea detaliază evoluția planurilor de învățământ pentru religia ortodoxă între 1980 și prezent, în patru land-uri importante din Germania: Bavaria, Renania de Nord-Westfalia, Saxonia Inferioară și Hessen. Capitolul include obiectivele educaționale, principiile didactice și standardele de educație specifice disciplinei religiei ortodoxe.

Capitolul al V-lea, „Cadre didactice pentru disciplina religiei ortodoxe în școlile publice din Germania", tratează condițiile de formare și competențele cadrelor didactice care predau religia ortodoxă în școlile publice din Germania. De asemenea, autoarea prezintă în acest ultim capitol programul de studiu pentru teologia ortodoxă în cadrul Univeristății Ludwig-Maximilian din München.

Lucrarea în ansamblul ei reprezintă o descriere cuprinzătoare a predării religiei ortodoxe în Germania, abordând istoricul acesteia, prezentând factorii implicați și cadrul legal care contribuie la implementarea și dezvoltarea acesteia, iar perspectivele pe care le deschide contribuie la o înțelegere mai aprofundată a educației religioase ortodoxe în contextul european.

Dr. Ramona Besoiu